

RESUM

La colza és l'oleaginosa amb una major superfície sembrada a Catalunya. Majoritàriament, es cultiven híbrids del tipus 00, que proporcionen un gra i oli amb uns baixos continguts en glucosinolats i àcid erúic, respectivament. Les colzes 00 alt oleiques (HOLL) permeten obtenir un oli amb un perfil d'àcids grassos que destaca per la major proporció en àcid oleic, propera al 77%, en contraposició al 60-65% dels híbrids d'aquesta espècie convencionals. Per altre banda, l'obtenció d'un oli amb un alt contingut en àcid erúic (sovint superior al 50%) té interès per determinats usos industrials (detergents, lubricants, etc.).

La promoció de les varietats HOLL i erúciques (HEAR) pot representar una oportunitat pels productors de conreus extensius. En aquest sentit es planteja avaluar la capacitat de producció i adaptació a les zones productores catalanes d'aquests tipus de colza, així com optimitzar el procés de premsat de la colza erúcica i l'aptitud del tortó que s'obtingui per l'alimentació animal. Fins el moment, s'han establert assaigs d'avaluació d'híbrids de colza HOLL i HEAR, hivernals i primavera, a les comarques del litoral i de l'interior de Girona, als secans frescos de l'interior de Catalunya i als regadius de Lleida i parcel·les demostratives en finques d'agricultors.

01. Objectius

OBJECTIU PRINCIPAL: Introduir i fomentar la producció i el processament de les colzes alt oleiques (HOLL) i erúciques (HEAR) en les zones productores catalanes.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- Avaluar la productivitat, qualitat i adaptació del material vegetal de colza 00 alt oleica a les principals zones cerealícoles.
- Determinar la capacitat de producció i l'adaptabilitat dels híbrids comercials de colza erúcica en les comarques productores catalanes.
- Estudiar els paràmetres determinants del premsat mecànic en fred de la colza erúcica.
- Avaluar i determinar l'aptitud del tortó de colza erúcica per a l'alimentació del bestiar.
- Transferir els resultats obtinguts al sector productor.

02. Descripció de les actuacions previstes en el projecte

ACTIVITAT 1. Avaluació de la productivitat, qualitat i adaptació a les principals zones

productores del material vegetal de colza alt oleica (HOLL).

ACTIVITAT 2. Avaluació de la productivitat, qualitat i adaptació a les principals zones productores del material vegetal de colza erúcica (HEAR).

ACTIVITAT 3. Regulació del premsat mecànic en fred per a la correcta extracció de l'oli de colza erúcica (HEAR).

ACTIVITAT 4. Determinació de l'aptitud del tortó resultant de l'extracció de l'oli de la colza erúcica (HEAR), mitjançant premsat mecànic en fred, per a l'alimentació del bestiar.

ACTIVITAT 5. Transferència dels resultats al sector productor.

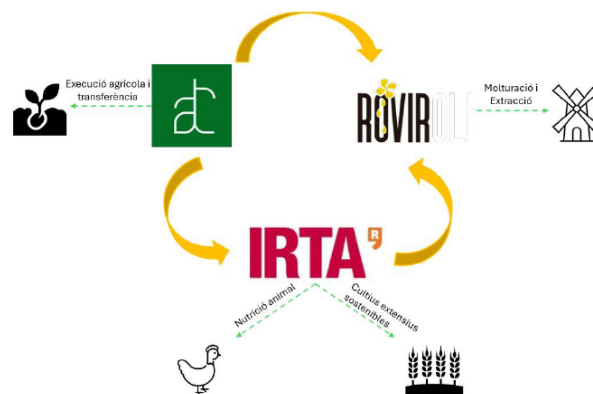

Figura 1. Composició del Grup Operatiu HOLL-HEAR

03. Resultats esperats i recomanacions pràctiques

El projecte ha de permetre avaluar l'interès del cultiu de les colzes HOLL i HEAR a les principals zones productores catalanes. Es determinaran els híbrids que mostren una millor productivitat i adaptació, tant en sembres hivernals com de primavera.

En el cas de la colza HEAR es posaran a punt els paràmetres per una adequada extracció de l'oli

mitjançant un premsat mecànic en fred. També, s'augmentarà el coneixement de l'aptitud del tortó resultant per l'alimentació del bestiar, fet transcendental per la introducció d'aquest tipus de colza.

S'han portat a terme les primeres accions de transferència per a donar a conèixer als productors aquests nous nínxols per comercialitzar la colza.

Líder del grup operatiu

ROVIROLI, SL

Web: <https://rovirol.com/>

Correu-e corporatiu: rovirol@rovirol.com

Altres membres del grup operatiu (perceptors d'ajut)

AGROCOMERCIAL TIÓ, SL

Correu-e corporatiu: info@comercialtio.cat

Coordinador del grup operatiu

INSTITUT DE RECERCA I TECNOLOGIA AGROALIMENTÀRIES (IRTA)

Web: <https://www.irta.cat/>

Correu-e corporatiu: irta@irta.cat

Centre tecnològic del grup operatiu

INSTITUT DE RECERCA I TECNOLOGIA AGROALIMENTÀRIES (IRTA)

Web: <https://www.irta.cat/>

Correu-e corporatiu: irta@irta.cat

Àmbit territorial d'aplicació

Província/es: Zones productores de cultius extensius de les demarcacions de Lleida, Tarragona, Barcelona i Girona.

Comarca/ques: Demarcacions de Lleida (el Segrià, la Noguera, el Pla d'Urgell, l'Urgell, les Garrigues, la Segarra, el Solsonès, etc.); Tarragona (principalment la Conca de Barberà); Barcelona (l'Anoia, el Bages, el Berguedà, Osona, el Moianès, el Vallès Oriental, etc.); i Girona (l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Gironès, la Selva, el Pla de l'Estany, la Garrotxa, etc.).

Àmbit/s temàtic/s d'aplicació

☒ Sistema de producció agrària	☐ Silvicultura
☒ Pràctica agrària	☐ Gestió de l'aigua
☐ Equipament i maquinària agrària	☒ Clima i canvi climàtic
☒ Ramaderia i benestar animal	☐ Gestió energètica
☒ Producció vegetal i horticultura	☐ Gestió de residus i subproductes
☐ Paisatge / Gestió del territori	☒ Gestió de la biodiversitat i del medi natural
☒ Control de plagues i malalties	☒ Qualitat alimentària / processament i nutrició
☐ Fertilització i gestió dels nutrients	☐ Cadena de subministrament, màrqueting i consum

☐ Gestió del sòl	☐ Competitivitat i diversificació agrària i forestal
☒ Recursos genètics	

Contribució del projecte a les Estratègies de la UE

☐ Assolir la neutralitat climàtica
☐ Disminuir l'ús global i el risc dels plaguicides químics
☐ Fomentar l'agricultura ecològica i/o l'aquicultura ecològica
☐ Reduir l'ús d'antimicrobians en animals de granja i en l'aquicultura
☐ Reduir les pèrdues de nutrients i l'ús de fertilitzants, mantenint simultàniament la fertilitat del sòl.
☐ Millorar la gestió dels recursos naturals utilitzats en l'agricultura, com l'aigua, el sòl i l'aire
☐ Protegir i/o restaurar la biodiversitat i els serveis ecosistèmics en els sistemes agrícoles i forestals
☒ Restituir la superfície agrària constituïda per elements paisatgístics de gran diversitat
☐ Facilitar l'accés a internet de banda ampla ràpida a les zones rurals
☐ Millorar el benestar dels animals
☐ Fomentar la forestació i la reforestació respectuoses amb la biodiversitat

Altra informació del projecte

Pressupost total del projecte: 227.513,10 €
 Finançament DARPA: 105.214,08 €
 Finançament UE: 79.372,02 €
 Finançament propi: 42.927,00 €

Convocatòria 2023
 Inici del projecte: 2024
 Estat actual: En execució

DIFUSIÓ DEL PROJECTE

JORNADES DE CAMP

El 8 de maig de 2024 es va realitzar una jornada de camp a la Tallada de l'Empordà, en el marc de la XX Jornada intercomarcal de camp sobre cultius herbacis d'hivern (Figura 2).

XX Jornada intercomarcal de camp sobre cultius herbacis d'hivern

Jornada tècnica

La Tallada d'Empordà, dimecres 8 de maig de 2024

Presentació

El coneixement respecte la història genètica de les varietats, les pràctiques alternatives en el maneig dels cultius, les noves tendències, existeix cada vegada més una peça clau per la bona gestió de les explotacions. Aconseguint aquestes informacions el sector agrícola és imprescindible per poder garantir la seva rendibilitat en un context com l'actual.

En aquesta jornada es presentaran els resultats de la recerca que s'està realitzant amb el material vegetal i l'abandonar aquestes tècniques innovadores respecte a: regeneració, la selecció i el maneig dels cultius existents d'hivern.

Part de la informació que es presenta en aquesta jornada s'ha obtingut mitjançant diverses projectes finançats a través de l'Operació FEDER 2014-2022 i la innovació del PDR de Catalunya 2014-2022.

Les Activitats Demostratives

- Xarxa d'innovació de varietats de blat tou. Nou requeriment del sector productor (XARXA BLAT).
- Xarxa d'innovació de noves varietats d'ordi. Contribució del material vegetal als nous reglaments del sector (XARXA ORDI).
- Xarxa d'innovació de varietats de colza. Millora de la sostenibilitat i noves aplicacions de comercialització (XARXA COLZA).
- Iniciativa agrària: promoció de les aplicacions de sostenibilitat com fertilitzants en els conreus dels cereals d'hivern. Propostes per a la millora de la gestió.
- Moltes altres iniciatives per reduir el contingut en fites i pel·luts del blat en situacions excepcionals.

El Grup Operatiu

Introducció de pràctiques agroecològiques innovadores en el conreu de la colza d'hivern per augmentar la producció i la qualitat (PROCOLZA).

Producció sostenible de colza de proximitat per a l'autoconsum de begudes vegetals (PROCOLZA).

Formes de producció agroecològiques per a la colza de la bioeconomia i la sostenibilitat de les produccions del cultiu de blat tou (AGROCOLLAU).

Producció sostenible de blat tou ecològic per a l'autoconsum de productes de proximitat que aprèn una major tolerància digestiva per part dels consumidors (AGROCOLLAU).

Rehabilitació i promoció de la biodiversitat en plantacions de pomes de Girona (PROCOLZA).

Lloc de realització

IRTA Mas Badia
Ctra. de Canet de la Tallada, s/n
17134 La Tallada d'Empordà

Inscripcions

A través de RuraCat: inscripcions@ruracat.cat
Per a més informació:
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries
Montse Palau
A/c: montse.palau@irta.cat

Programa

9.00 h Recepció dels assistents

9.30 h Presentació de la jornada

10.00 h Inici de la visita a les diverses estacions per grups

Bloc 1 Els cereals d'hivern

10.30 h

- Varietats d'ordi de primavera: Tractat i no tractat amb fungicides
- Varietats de blat de primavera: Tractat i no tractat amb fungicides
- Varietats de colza per l'elaboració de begudes vegetals
- Seguiment de les races de novell groc i novell bru
- Separació entre files en varietats de blat tou
- Bandes florals per l'augment de la biodiversitat

Bloc 2 El cultiu de la colza i la preservació de la qualitat del sòl

12.00 h

- Data de sembra: Sembrada de colza de primavera al desembre
- Tractaments fungicides contra la canyosa de la colza
- Pràctiques agrònòmiques i qualitat del sòl
- Resultat de l'aplicació de fangs de depuradora

Bloc 3 Les proteïnes, leguminoses i espècies miliorants

12.45 h

- Varietats de pesol proteïnolític: Tractat i no tractat amb fungicides
- Varietats de feno
- Varietats de cigrò
- Espècies miliorants: Pesol proteïnolític, feno, cigrò, vega, carmelina, mostassa, associacions de cereals i leguminoses
- Capacitat de competir amb les herbes i biodiversitat natural

14.00 h Dinar a IRTA Mas Badia

• Preu 5€ de la jornada

Cal apuntar-se i pagar en el mateix moment de fer la inscripció de la jornada

Col·laboració

xarxa-i.cat

casamoner.

ADV

agroSALVI

LIQUATS

Requers

Agroalimentàries

Organització

Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)

Figura 2. XX Jornada intercomarcal de camp sobre cultius herbacis d'hivern – 8 de maig de 2024

Es té prevista el 14 de maig de 2025 una jornada a Sucs, en el marc de la XXI Jornada intercomarcal de camp sobre cultius herbacis d'hivern.

JORNADES I SESSIONS DE SALA

El 10 de setembre de 2024 en el marc de la Jornada RECOMEX es va fer una ponència de colza alt oleica, duta a terme per Joan Solé de Roviroli (Figura 3).

PLAANUAL 2024

de TRANSPARÈNCIA, TECNOLOGIA

Lloc de realització

El Casal de Calaf
Ctra. Llargà, 11
08280 Calaf

Inscripcions

A través d'IRTA: inscripcions@irta.cat
Per a més informació:
Montse Pélau
A/n: montse.pelau@irta.cat

RECOMEX

Resultats d'assaigs i innovacions en cultius extensius d'hivern. Adaptació a un clima canviant

Jornada tècnica

Calaf, dimarts 10 de setembre de 2024

Col·laboració

Organització

Presentació

Un any més, i gràcies a la col·laboració de diversos organismes del sector, us presentem aquesta jornada on s'aborden les noves tecnologies i les innovacions més importants en els cultius extensius d'hivern. És possible assolir amb innovació i sostenibilitat el futur del nostre sector, que pot ser una oportunitat per al sector.

Part de la informació que es presenta s'ha obtingut en el marc de les següents actuacions i projectes:

- En Grup Operatiu Projectes Inaugurats a través de l'Operació 18.01.01, cooperació per a la innovació, del FDR de Catalunya 2014-2022.
- Introducció de pràctiques agroecològiques innovadores en el cultiu de la colza d'hivern per augmentar la producció i la qualitat (PROCOLZA).
- Producció sostenible de civada de proximitat per l'elaboració de begudes vegetals (PROCOIVADA).
- Foment de pràctiques agroecològiques per la millora de la biodiversitat i la sostenibilitat de les produccions de cultiu de blat ieu (AGROECOBAT).
- Producció sostenible de blat ieu ecològic per l'elaboració de productes de panificació que aportin una major tolerància digestiva per part dels consumidors (BLATCOIVAT).
- Fàbrica de Menjar.

Projecte demostratiu P-K OPTIM: Mètodes alternatius i sostenibles per reduir el consum d'intrants i optimitzar el rendiment en forat i postat de blat en situacions excepcionals. Activitat demostrativa de l'Operació 01.02.01 de Transferència Tecnològica del Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya 2014-2020.

Projecte MICROBIO-SOL-ECO: Efectes en la biologia del sol de l'aplicació de fangs en rotacions de cultius extensius per a gra en producció ecològica.

Projecte H2020: Innovations in plant Variety Testing in Europe (INVT).

Programa

9.00 h: Recepció i registre dels assistents

9.30 h: Benvinguda i presentació de la jornada

9.45 h:

- BLOC 1: Adaptació a les anomalies climatològiques**
Molina, Joan Serra i Juli Recasachs de IRTA
- La Xarxa d'Avaluació de Varietats. Adaptació als canvis climatològics
Josep Anton Bellesil de IRTA
- El cicle de la colza i la implantació del cultiu
Roser Sayagues de IRTA
- Desherbats de cereal. Nous reptes per a una climatologia canviant
Josep Mª Llorens del DACC
- Evolució de les malalties del cereal per l'increment de la temperatura
Joan Fàbregas de IRTA

11.15 h: Pausa cafè

11.45 h:

- BLOC 2: Nous projectes per la valoració de la producció**
Molina, Josep Anton Bellesil i Tània Fort de IRTA
- Producció de farines per la panificació
Carles Mallol de COOPCEG i Cristina Massot del DACC
- Colza autòctona i ecològica
Joan Solà de ROYVITOL
- Producció de faves per l'obtenció de proteïna vegetal
Anna Belledó de SEMILLAS FITO

13.00 h: Cloenda de la jornada

14.00 h: Dinar

Preu estimat 19€. Gratuït pels participants a l'estudi

2 Ab finalitzar cada bloc es realitzarà un estudi de preferències de varietats de blat a Catalunya. Xema Gil i Sergio Unzué (CREDA)

24/02/27 3 38

Figura 3. Programa de la jornada RECOMEX dura a terme a Calaf – 10 de setembre de 2024

Es té prevista una ponència exposant els resultats del projecte en la jornada de sala prevista pel setembre de 2025, pendent de definir dia.

Empresa	Enllaç
ROVIROLI	https://rovirol.com/grup-operatiu-holl-hear-introduccio-i-promocio-de-la-produccio-de-colza-alt-oleica-holl-i-erucica-hear/
INSTITUT DE RECERCA I TECNOLOGIA AGROALIMENTÀRIA	https://www.irta.cat/projecte/holl-hear/ https://mailchi.mp/irta.cat/ndp-la-colza-ercica-i-alt-oleica-noves-opcions-pels-productors-a-catalunya https://www.irta.cat/noticia/la-colza-erucica-i-alt-oleica-noves-opcions-pels-productors-a-catalunya/ https://extensius.cat/2024/08/28/recomanacions-de-varietats-de-colza-per-la-campanya-24-25/

Actuació del Pla estratègic de la PAC 2023-2027 cofinançada per: